

WAT IS TB?

Tuberkulose (TB) is 'n siekte wat veroorsaak word deur kiem wat deur die lug van een mens na 'n ander versprei word. TB tas gewoonlik die longe aan, maar kan ook ander dele van die liggaam soos die brein, niere en rugmurg aantast.

Hoe versprei TB?

Wanneer iemand met TB hoës, nies, praat of sing, word TB-kieme uit die longe in die lug versprei. Die TB-kieme oorleef langer in 'n donker, geslote ruimte en kan vir 'n aantal uur deur die lug sweef. Hierdie kieme kan deur enigiemand wat dieselfde lug deel, ingeasem word en besmetting veroorsaak.

Hoe kan besmetting met TB voorkom word?

TB word voorkom deur:

- Die mond en neus te bedek wanneer jy nies of hoës
- Die vensters en deure tuis en in vol vertrekke, kerke, geboue en taxi's oop te maak
- Gereeld te oefen
- Gesond te eet
- Op te hou rook
- Alkohol te vermy
- Die kliniek te besoek as jy in kontak was met iemand wat TB het of as jy enige van die TB-simptome het

Hoe weet ek of ek TB het?

Jy het moontlik TB as jy enige van die volgende simptome het:

- Vir twee weke of langer hoës
- Nagsweet
- Onverklaarde massaverlies
- Koors

Ek dink ek het TB – wat moet ek doen?

As jy dink dat jy TB het, moet jy jou naaste kliniek vir 'n GRATIS TB-TOETS besoek. Die verpleegkundiges sal vra dat jy in 'n bottel hoës en 'n speekselmonster word na die laboratorium gestuur vir 'n ondersoek. As jy TB het, sal jy dadelik medikasie ontvang. TB-medikasie is gratis. Gesondheidsorgwerkers sal jou help om jou medikasie daagliks, vir so lank as wat jy dit nodig het, te neem.

Kan TB genees?

Ja, TB kan genees as dit vroeg behandel word. Jy moet die medikasie minstens ses maande neem. Dit is baie belangrik om die medikasie soos voorgeskryf te neem en die behandeling te voltooi.

Hoekom moet die behandeling vir 'n volle ses maande geneem word?

Dit is moeilik om die TB-kiem te vernietig. 'n Kombinasie van vier verskillende medisyne word gebruik om TB te behandel om seker te maak dat al die kieme wat in verskillende dele van die liggaam wegkruip, gedood word. Selfs al begin jy beter voel, en selfs al verdwyn die simptome na die eerste twee weke van behandeling, moet jy nie ophou om die medikasie te neem nie. As jy te gou ophou om die TB-medikasie te neem, sal jy weer siek word. Jy kan ook 'n soort TB kry wat nie reageer op die medikasie wat gewoonlik vir behandeling gebruik word nie (middelweerstandige TB).

Het TB-medikasie newe-effekte?

Ja, TB-medikasie het, soos ander medikasie, newe-effekte. Die algemene newe-effekte is 'n uitslag, jeuk, naarheid, braking, gewrigspyne, 'n brandsensasie in die voete, rooi of oranje uriene en geel oë. As jy enige van hierdie newe-effekte ontwikkel, moet jy dit noem aan die

verpleegkundige of dokter en hulle sal jou gepas behandel om hierdie simptome te verlig.

Kan ek tradisionele medisyne gebruik om TB te genees terwyl ek TB-behandeling ontvang?

Nee, moenie tradisionele medisyne gebruik terwyl jy TB-medikasie gebruik nie! Dit kan ander newe-effekte veroorsaak of voorkom dat die TB-

medisyne goed werk. Dit is belangrik dat jy jou TB-medisyne ses maande lank elke dag neem om gesond te word en dat jy ophou om tradisionele medikasie te gebruik terwyl jy TB-behandeling kry.

TB en MIV

Mense wat leef met MIV loop 'n groter gevaar om met TB besmet te word en siek te word. As jy MIV-positief is, moet jy enige TB-simptome by jou naaste

kliniek noem en vra om daarvoor getoets te word. As jy TB het én MIV-positief is, kan jy vroeg met antiretrovirale behandeling begin om jou reaksie op TB-medisyne te verbeter en sterfte te voorkom. As jy nie TB het nie, kan jy voorkomende behandeling ontvang wat sal help keer dat jy die siekte opdoen. Jy moet jou dus vir MIV laat toets en weet wat jou status is.

BLUEPRINT 4159/E

KIDS LEARN EVERYTHING FROM YOU. SET A GOOD EXAMPLE.

Kids love imitating their parents. They copy the good and the bad. It's part of their learning process. While they may do as you say, they're also likely to eventually do as you do.

Don't take for granted what you do whilst driving. You know texting and driving and drinking and driving is wrong, yet you still do it. The likelihood of your child becoming an adult who texts whilst driving or drives drunk is quite high.

SANRAL. Save our kids, our future generation.

A SANRAL INITIATIVE.

www.sanral.co.za

SANRAL

BUILDING SOUTH AFRICA THROUGH BETTER ROADS